

Complexnummer: 523165

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Bunswaard

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

523166, 523167

Woonplaats

Beuningen Gld

Gemeente

Beuningen

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Dijk 10 a, 6641 LA te Beuningen Gld

Complexomschrijving

Inleiding

Voormalige STEENFABRIEK "De Bunswaard", bestaande uit een STEENOVEN met SCHOORSTEEN uit ca. 1920 en een permanente VELDOVEN uit het laatste kwart van de 19de eeuw.

De langgerekte steenoven op rechthoekig grondplan is van het type overslaande vlamoven met schoorsteen. De vlamoven bestaat uit 24 stookkamers; 12 kamers aan beide lange zijden. De stookzone verplaatst zich van kamer naar kamer. Deze verplaatsing van het vuur wordt geregeld door de trek van de schoorsteen en door het storten van kolen in kleine stookgaten op de stookzolder. Voor het vuur uit worden de kamers vol gestapeld met gedroogde vormelingen. Achter het vuur worden de gebakken en afgekoelde stenen uit de kamers gehaald. De oven heeft daartoe afsluitbare kruipopeningen voor het in- en uitkruien van de stenen. Na het uitkruien worden de stenen gesorteerd en opgeslagen op het tasveld rondom de steenoven. De oven is al ruim dertig jaar buiten gebruik.

De permanente veldoven bestaat uit twee in vuurvaste steen opgetrokken evenwijdige muren waarin stookgaten zijn uitgespaard. Oorspronkelijk was de oven aan de voor-, achter- en bovenzijde open. Thans is tussen de muren een kapconstructie aangebracht. De gedroogde vormelingen werden tussen de twee muren ingezet. Hierbij werkte men vanuit het midden van de oven naar de voor- en achterzijde. Nadat de open zijden waren afgedekt, werd de oven gestookt via de stookgaten in de twee muren en de verbindende vuurgangen. Na het doven en afkoelen van de oven werd de afdekking weggehaald en de stenen weggehaald. De steenfabriek bevindt zich ten noordoosten van het dorp Beuningen en is gesitueerd ten noorden van de Waalbandijk aan de binnendijkse zijde van de dijk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vlak bij de Waal. Van het voormalige fabriekscomplex vallen alleen de steenoven met de schoorsteen en de veldoven onder de bescherming van rijkswege. De objecten liggen met de korte zijden tegenover elkaar.

Waardering

Voormalige STEENFABRIEK "De Bunswaard".

-\tVan architectuurhistorische waarde als typologisch goed en betrekkelijk gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een historisch gegroeid fabriekscomplex, waarvan de ovens behouden zijn. Alle complexonderdelen zijn van belang voor de geschiedenis van de (industriële) architectuur en bouwtechniek.

-\tVan stedenbouwkundige waarde als karakteristiek onderdeel van het Gelderse rivieren-gebied, waar sedert het midden van de 19de eeuw een concentratie van steenfabrieken ontstond. Het complex is, mede door de nabijheid van de rivier, van veraf reeds herkenbaar aan de hoge schoorsteen en het grote pannendak. Vooral de hoge schoorsteen is als 'landmark' van bijzondere betekenis voor het aanzien van de landschappelijke omgeving.

-\tVan cultuurhistorische waarde vanwege de karakteristieke verschijningsvorm van het complex. Het object is van belang als uitdrukking van de voor deze regio sedert het midden van de 19de eeuw zeer belangrijke nijverheid van de baksteenfabricage.

Monumentnummer*: 523166

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	03 april 2002
Kadaster deel/nr	82869/38

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Beuningen Gld		Beuningen		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Dijk	10 a	a		6641 LA	Beuningen Gld		
Dijk	10 b	b		6641 LA	Beuningen Gld		
Dijk	10 c	c		6641 LA	Beuningen Gld		
Dijk	10 d	d		6641 LA	Beuningen Gld		
Dijk	10 e	e		6641 LA	Beuningen Gld		
Dijk	10 f	f		6641 LA	Beuningen Gld		
Dijk	10 g	g		6641 LA	Beuningen Gld		
Dijk	10			6641 LA	Beuningen Gld		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Beuningen	A			463
Beuningen	A			460
Beuningen	A			462
Beuningen	A			461
Beuningen	A			466
Beuningen	A			464
Beuningen	A			465
Beuningen	A			459
Beuningen	A			426

Omschrijving**

Omschrijving

STEENOVEN met SCHOORSTEEN

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De in vuurvaste steen opgetrokken OVEN op rechthoekig grondplan beschikt over 24 stookkamers die bereikbaar zijn via afsluitbare kruipopeningen in de schuin oplopende gevels. De poorten zijn rondboogvormig afgesloten. Boven de poorten is tegen de vier zijden van de oven een dakoverstek geplaatst. Het dak is gedekt met rode oude en verbeterde Hollandse pannen en watert af zonder goten. Het overstek rust op een houtconstructie van stijlen en schoren. De houten stijlen zijn geplaatst op stenen poeren. Op de hoeken van het gebouw is het overstek afgeschuind.

De oven is aan de bovenzijde afgedekt met een dikke laag klei en zand. Op de STOOK-ZOLDER worden via kleine stookgaten kolen gestort tussen de opgestapelde vormelingen. De stookzolder ontvangt licht door rechthoekige twaalfruits vensters. Deze vensters zijn aangebracht in gepotdekselde wanden. De zolder wordt overkapt door een langgerekt zadeldak op samengestelde kapspanen van gezaagd hout. Het dak heeft een golvende noklijn en is gedekt met rode oude en verbeterde Hollandse pannen. Het dak watert af zonder goten. Aan de noordelijke korte zijde van het ovengebouw steekt een hoge SCHOORSTEEN omhoog. De cilindervormige en zich verjongende pijp is in kruisverband gemetseld en heeft een uitgemetselde top. Op regelmatige afstanden zijn smeedijzeren ringen aangebracht. De schacht is ongeveer halverwege voorzien van letters in witte baksteen met (nu nog voor een deel) de naam: "TH. BURGERS & ZN."

Waardering

STEENOVEN "De Bunswaard" gebouwd omstreeks 1920.

-\tVan architectuurhistorische waarde als typologisch goed en betrekkelijk gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een overslaande vlamoven met schoorsteen. Het object wordt gekenmerkt door een uiterst functionele architectuur in steen en hout. Opvallend is de in witte steen uitgevoerde naam op de schoorsteen: "TH. BURGERS & ZN."

-\tVan stedenbouwkundige waarde als karakteristiek onderdeel van het Gelderse rivieren-gebied, waar sedert het midden van de 19de eeuw een concentratie van steenfabrieken ontstond. De steenoven is van veraf reeds herkenbaar aan de hoge schoorsteen en het grote pannendak. Met name de hoge schoorsteen is als 'landmark' van bijzondere betekenis voor het aanzien van de landschappelijke omgeving.

-\tVan cultuurhistorische waarde vanwege de karakteristieke verschijningsvorm van deze vlamoven met schoorsteen. Het object is van belang als uitdrukking van de voor deze regio sedert het midden van de 19de eeuw zeer belangrijke nijverheid van de baksteenfabricage.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Steenoven

Monumentnummer*: 523167

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	03 april 2002
Kadaster deel/nr	82869/57

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Beuningen Gld	Beuningen	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Beuningen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Beuningen	A			429
Beuningen	A			447
Beuningen	A			428

*Omschrijving***

Omschrijving

Permanente VELDOVEN, bestaande uit twee in vuurvaste steen opgetrokken en in kruisverband gemetselde evenwijdige muren. De afstand tussen de twee muren bedraagt ca. 14 meter. De lengte van de muren bedraagt ca. 27 meter. Tussen de muren is een niet oorspronkelijke kapconstructie aangebracht. Eén open zijde is dichtgezet. In de dikke muren bevinden zich stookgaten met een segmentboogvormige afsluiting; elf stuks in beide muren en recht tegenover elkaar. Aan de buitenzijden van de muren bevinden zich niet oorspronkelijke bedrijfsruimten onder lessenaardak met golfplaten.

Waardering

Permanente VELDOVEN uit het laatste kwart van de 19de eeuw.

- Van architectuurhistorische waarde als typologisch goed en herkenbaar bewaard gebleven voorbeeld van een permanente veldoven met twee evenwijdige muren. Het object heeft zeldzaamheidswaarde omdat in Nederland slechts ca. 12 vergelijkbare exemplaren zijn behouden. Het object wordt gekenmerkt door een uiterst functionele opzet.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van het markant in het Gelderse rivierengebied gesitueerde fabriekscomplex "De Bunswaard".

- Van cultuurhistorische waarde vanwege de karakteristieke verschijningsvorm van deze permanente veldoven voor het periodiek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stoken van bakstenen. Het object is van uitzonderlijk belang als zeldzame uitdrukking, in casu een veldoven, van de voor deze regio sedert het midden van de 19de eeuw zeer belangrijke nijverheid van de baksteenfabricage.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Nijverheid

Functie

Veldoven(TFU1)